

Lena Burman Johansson
Socialchef
08-124 57 212
lena.burman.johansson@ekero.se

Den interna kontrollen 2019, Socialnämnden Dnr SN18/111-500

Socialnämndens uppdrag

Socialnämnden har Kommunfullmäktiges uppdrag att fullgöra kommunens uppgifter vad avser individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning. Inom ramen för kommunens flyktingmottagande har nämnden ansvaret för bosättning av nyanlända invandrare med uppehållstillstånd, för asylsökande ensamkommande barn samt ensamkommande barn med uppehållstillstånd. Uppdraget styrs av reglemente, mål, riktlinjer samt av lagstiftning.

Socialnämnden ansvarar för myndighetsutövning med utgångspunkt från lagstiftningen. I sin roll som beställarnämnd tecknar nämnden avtal och överenskommelser med utförare för utförande av tjänster.

Nämnden har att fastställa mål och riktlinjer för verksamheten, utarbeta förslag till budget inom anvisade ramar, besluta om långsiktig verksamhetsutveckling samt säkerställa att verksamheten har en god kvalitet.

Kvalitetssäkring

Socialnämndens uppdrag och ansvar för kvalitetssäkring och intern kontroll regleras bl a i Socialtjänstlagen och Kommunallagen.

Kommunallagen 6 kap § 7 som avser ”nämndernas ansvar för verksamheten” reglerar att nämnderna ska ”...se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt”. Den interna kontrollen ska säkerställa att verksamheten bedrivs säkert och med hög effektivitet inom lagstiftning och i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.

Socialnämnden har fastställt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystemet beskriver bl a former för uppföljning och kontroll av mål och verksamhetsplanering, ekonomi och kvalitet. Utifrån en bedömning av risk och väsentlighet fastställs årligen en internkontrollplan för kontroller av processer och

rutiner. Arbetet med internkontrollplanen har sin utgångspunkt från det av Kommunfullmäktige fastställda reglementet för intern kontroll i Ekerö kommun (KFS 01:7).

Revisionens granskning av Kommunstyrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll 2017

Revisionen genomför varje år granskning av att Kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi med fokus på intern kontroll. I detta ingår system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering. Under 2017 genomförde revisionen även översiktliga genomlysningar avseende rutiner för återrapportering av delegationsbeslut och intern kontroll kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem.

Av 2017 års revisionsrapport redovisas till stor del generella slutsatser avseende samtliga nämnder eller kommunen som helhet.

Sammanfattning;

- Det finns system för styrning och uppföljning av ekonomi, verksamhet och kvalitet inom samtliga nämnder. Uppföljningen bedöms vara strukturerad och systematisk.
- Nämnderna ska tillgodose att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt enligt de riktlinjer som Kommunfullmäktige beslutat om. Bedömningen är att nämnderna fullgör uppdraget genom adekvat utformade internkontroll- och verksamhetsplaner med tydligt avgränsade mål. Nämnderna bedöms ha specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta mål.

Slutsatser avseende Socialnämnden;

- Internkontrollplan utgår från bedömning av risk- och väsentlighet. Den interna kontrollen har följts upp enligt plan. Kontroller och rapportering från kontoret till Socialnämnden har genomförts som planerat och på ett strukturerat och systematiskt sätt. Nämnden har rapporterat slutgiltigt enligt direktiv.
- När det gäller måluppfyllelse visar Socialnämnden jämfört övriga nämnder på störst förändring i förhållande till 2016 där tre av fem mål är uppfyllda och två är på väg att uppfyllas.
- Socialnämnden bedöms ha tillräckliga rutiner för återrapportering av delegationsbeslut.

Av revisionsrapporten bedömer socialkontoret att det inte finns några specifika brister förbättringsåtgärder riktade till Socialnämnden att beakta i det fortsatta arbetet med kvalitetssystemet.

Områden för den interna kontrollen

Mål och verksamhetsplanering

Former för uppföljning och kontroll

Risk inom området ”mål och verksamhetsplanering” kan vara att verksamhetsutveckling inte sker som planerat och/eller att utveckling inte sker i riktning mot fastställda mål.

I verksamhetsredovisningarna (per mars och augusti) redovisas pågående verksamhetsutveckling i riktning mot målen. Bedömning av måluppfyllelse vilken inkluderar riskbedömning görs i verksamhetsredovisningen och efter årets slut i verksamhetsberättelsen. Uppföljning av mål sker genom indikatorer. Uppföljning av nämndens verksamhetsplan sker efter årets slut. Större pågående projekt och utvecklingsaktiviteter av särskild vikt rapporteras i separata ärenden till Socialnämnden.

Nuläge

Socialnämndens mål för perioden 2016-2018 har sin utgångspunkt i Kommunfullmäktiges mål för Ekerö kommun. Varje mål är formulerat med viljeinriktning, mål och indikatorer. Målen är formulerade som strävansmål och kommer därför att vara desamma över hela gällande mandatperiod.

Socialkontoret har under året, utgående från mål och Socialnämndens verksamhetsplan, utarbetat verksamhetsplaner på enhetsnivå. Produktionsenhet Omsorg (intern produktion) har gjort motsvarande för den kommunala utförarverksamheten.

Med utgångspunkt från mål och verksamhetsplanering pågår ett stort antal aktiviteter. Ett urval av pågående och planerade aktiviteter redovisas i verksamhetsredovisningarna.

Bedömning av måluppfyllelse görs löpande. I verksamhetsredovisning per september 2018 bedöms fyra av fem mål vara uppfyllda.

Större pågående projekt och/eller prioriterade utvecklings-/fokusområden har under året rapporterats separat till nämnden. Exempel på sådana redovisningar har varit ”digitaliseringsstrategi”, ”projekt avseende samordnat stöd för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar” samt ”förändrad organisation socialkontoret”.

Bedömning inför 2019

Den tillträdande Socialnämnden kommer i början på 2019 att fastställa nya mål och verksamhetsplan vilken kommer att ligga till grund för kommande års prioriteringar.

Strukturer för löpande uppföljning av mål och verksamhetsplanering bedöms finnas i tillräcklig utsträckning, allt i enlighet med Ekerö kommuns styrsystem och Socialnämndens ledningssystem. Större pågående projekt och fokus-/utvecklingsområden av särskild vikt rapporteras som separata ärenden till Socialnämnden.

Med utgångspunkt från en bedömning av risk och väsentlighet bedöms ytterligare former för uppföljningar eller kontroller därutöver inte vara motiverade 2019.

Ekonomi

Former för uppföljning och kontroll

Risk att inte hålla budget kan kopplas till oförutsedda medborgarbehov, att beslutade kostnadsreduceringar inte ger effekt eller att beslutade investeringar blir dyrare än planerat. Riskbedömning görs i förslag till driftbudget.

Månadsvis uppföljning av ekonomi sker med redovisning av utfall och bedömning av resultatindikation för helåret. Vid två tillfällen (per mars och augusti) görs verksamhetsredovisningar vilka innehåller ekonomiskt utfall för perioden och ekonomisk prognos för helåret. Verksamhetsredovisningarna innefattar både drift- och investeringsbudget. Redovisning sker av volymer och nyckeltal.

Nuläge

Socialnämnden prognostiserar för 2018 ett negativt resultat (från att några år tillbaka redovisat positiva avvikelser i förhållande till budget).

I budget för 2019 finns ett flertal områden som syftar till att utveckla verksamheten men samtidigt sänka kostnaderna. Budget förutsätter ekonomiska effekter till följd av dessa åtgärder om 4,8 mkr.

Områden i budget för 2019 som bedöms vara särskilt exponerade för risk är bl a köp av externa platser i dygnetruntvård barn och unga, samt kostnader för försörjningsstöd för nyanlända efter etableringsperiodens slut. Osäkerheter finns även vad gäller statsbidragsintäkter som rör flyktingmottagandet.

Bedömning

Strukturer för löpande uppföljning av volym- och prisförändringar med ekonomiska konsekvenser finns inom ramen för Ekerö kommuns styrsystem/Socialnämndens ledningssystem.

Månadsvis ekonomisk uppföljning inklusive uppföljning av volymer ger tidigt underlag för vid behov fördjupad analys av specifika områden. Denna månadsvisa ekonomiska avstämning avser både kostnader och intäkter.

I verksamhetsredovisningarna per mars och augusti redovisas både status vad gäller utvecklingsområden med förväntad ekonomisk effekt samt områden för risk. Vid behov fattar Socialnämnden beslut om fördjupad uppföljning och åtgärder.

Med utgångspunkt från en bedömning av risk och väsentlighet bedöms uppföljningar eller kontroller 2019 därutöver inte vara motiverade.

Kvalitet

Former för uppföljning och kontroll

Risk kopplade till kvalitetsområdet kan vara att myndighetsutövning i enskilda ärenden inte följer lagstiftning, riktlinjer och rutiner. Det kan också vara att den enskildes beslut inte verkställs inom skälig tid. I övrigt kan det avse brister i tjänsternas kvalitet i utförarverksamheterna.

Uppföljning i myndighetsutövningen sker genom löpande och genom stickprovskontroller att dokumentation, utredning och beslut följer fastställda kriterier och riktlinjer. Uppföljning av verkställigheten av beslut sker genom löpande avvikelserapportering enligt fastställd rutin en gång per kvartal. Uppföljningen av att den enskilde får sina behov tillgodosedda sker genom handläggarnas uppföljning av insatsen, bl a genomförande-/vård-/behandlingsplaner.

Genom verksamhets-/avtalsuppföljning sker uppföljning av att tjänsternas utförande i verksamheten lever upp till avtalsreglerade krav, att utföraren har arbetssätt och rutiner som säkrar en god kvalitet samt att verksamheten som helhet har en god kvalitet.

Nuläge

Socialnämndens internkontrollplan för 2018 innehåller 10 kontrollområden. Den genomförda kontrollen under året visar i allt väsentligt på att fastställda processer och rutiner följs. Områden som visar på förbättringsområden kommer fortsätta följas och ingår i internkontrollplanen för 2019.

Planerad verksamhets-/avtalsuppföljning 2018 har genomförts.

Bedömning

Strukturer finns för löpande uppföljning och kontroll av verksamheten. Utifrån en bedömning av risk och väsentlighet föreslås internkontrollen för 2019 ske av nedan processer och kontrollområden. De förbättringsområden som framkommit av 2018-års internkontroll finns beaktade i planen.

- *Barn och unga, uppföljning av placeringar* – Placerade barn och unga får kontinuerliga besök av socialtjänsten i enlighet med lagstiftningen.
- *Barn och unga, genomförda utredningar inom lagstadgad tid* – Utredningar genomförs inom lagstadgad tid.
- *Barn och unga, förhandsbedömning av anmälan/inkommen på annat sätt* – Beslut om att inleda/inte inleda utredning fattas inom lagstadgad tid.
- *Ekonomiskt bistånd* – Upprättad handlingsplan finns i de ärenden som pågått i 6 månader eller längre.
- *Genomförandeplan boendestöd* – Upprättad genomförandeplan finns i samtliga ärenden.
- *Beställningar och verkställande avseende hemtjänst* – Regelbunden kontroll görs av att beställningar av verkställda beslut skickas i verksamhetssystemet.
- *Beställda insatser och kostnader* – Beställda insatser och volymer överensstämmer med utförarnas redovisning och ekonomiunderlaget.
- *Tillsvidarebeslut hemtjänst* – Uppföljning har skett i samtliga beslut inom ett år efter att beslut fattades.
- *Läkemedelsgranskning särskilt boende* – Rutiner och riktlinjer för läkemedelshantering följs.

- *Representation, kurser/konferenser och uppvaktning* – Redovisning sker enligt gällande regelverk.
- ”GDPR– Anmälda register följer förordningen.

Planerad verksamhetsuppföljning under året avser;

- Särskilt boende för äldre
- Hemtjänst
- Bostad med särskild service LSS